

PAZIŅOJUMS PRESEI Nr. 104/23

Luksemburgā, 2023. gada 15. jūnijā

Ģenerālvokāta secinājumi lietā C-333/22 | *Ligue des droits humains* (Uzraudzības iestādes veikta datu apstrādes pārbaude)

Ģenerālvokāte Laila Medina: datu subjektam jābūt iespējai vērsties tiesā pret neatkarīgu uzraudzības iestādi, ja tā tiesības tiek īstenotas ar šīs iestādes starpniecību

Plašs un vispārējs izņēmums no tiesas piekļuves personas datiem krimināllietās nav saderīgs ar Savienības tiesībām

Beļģijas Nacionālā drošības iestāde atteicās izsniegt personai drošības sertifikātu, jo šī persona iepriekš bija piedalījies vairākās manifestācijās. Pēdējā minētā tālab lūdza Beļģijas Policijas informācijas uzraudzības iestādi (turpmāk tekstā – “OCIP”) norādīt strīdīgās datu apstrādes pārziņus un uzdot tiem nodrošināt piekļuvi visai ar viņu saistītajai informācijai. OCIP atbildēja, ka tā ir veikusi visas vajadzīgās pārbaudes, taču sīkāku informāciju nesniedza. Tā kā persona nebija apmierināta ar šādu atbildi, tā kopā ar *Ligue des droits humains* cēla prasību pret OCIP Beļģijas tiesās.

Šajā kontekstā Briseles apelācijas tiesa vērsās Tiesā ar lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu par Direktīvas 2016/680¹, kas pazīstama kā Tiesībaizsardzības direktīva, interpretāciju. Minētajā direktīvā ir paredzēti noteikumi par personas datu aizsardzību un šo datu apstrādi tiesu iestāžu sadarbībā krimināllietās un policijas sadarbībā, atspoguļojot “minēto jomu specifiskās iezīmes”.

Apelācijas tiesa norāda, ka atbilstoši Beļģijas tiesībām visi pieprasījumi saistībā ar policijas dienestu apstrādātajiem personas datiem ir jāiesniedz OCIP. Minētā iestāde tikai informē datu subjektu, ka “ir veiktas vajadzīgās pārbaudes”. Valsts tiesai ir šaubas arī par to, vai Beļģijas tiesības pieļauj vērsties tiesā pret OCIP, un būtībā vēlas noskaidrot, vai direktīvas 17. pants nav pretrunā Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 8. panta 3. punktam un 47. pantam.

Šodien sniegtajos secinājumos ģenerālvokāte Medina uzskata, ka saskaņā ar Tiesībaizsardzības direktīvu **tieša piekļuve iestāžu rīcībā esošajiem personas datiem ir vispārējs noteikums, taču netieša piekļuve – izņēmums no tā**. Tiesību netieša īstenošana ar uzraudzības iestādes starpniecību ir **papildu garantija** un drošība datu subjektam apstākļos, kad piekļuves tiesības ir ierobežotas. Ja datu subjekts īsteno savas tiesības netieši ar uzraudzības iestādes starpniecību, viņam ir **jābūt iespējai vērsties tiesā pret šo iestādi saistībā ar tās uzdevumu pārbaudīt apstrādes likumību**. Šajā ziņā informācijas apjoms, ko uzraudzības iestāde sniedz datu subjektam par pārbaudes rezultātu **ne vienmēr var būt aprobežots ar minimālo informāciju**, ka ir tikušas veiktas visas vajadzīgās pārbaudes, bet gan **var mainīties atkarībā no lietas apstākļiem atbilstoši samērīguma principam**.

¹ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (2016. gada 27. aprīlis) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi, ko veic kompetentās iestādes, lai novērstu, izmeklētu, atklātu noziedzīgus nodarījumus vai sauktu pie atbildības par tiem vai izpildītu kriminālsodus, un par šādu datu brīvu apriti, ar ko atceļ Padomes Pamatlēmumu 2008/977/TI (OV 2016, L 119, 89. lpp.).

Ģenerālvokāte Medina vērš uzmanību, ka Beļģijas likums, ar ko transponēta Tiesībaizsardzības direktīva, **nosaka kārtību, kādā tiek pieļauta atkāpe** no datu subjektu tiesību tiešas īstenošanas principa attiecībā uz visiem policijas dienestu apstrādātajiem datiem. Patiešām, ņemot vērā to datu ārkārtīgi plašo tvērumu, kuriem piemērojams atkāpes režīms, šī kārtība paredz **vispārēju atkāpi no tiešajām piekļuves tiesībām. Šāda kārtība nav saderīga ar direktīvu.**

Paturot prātā datu subjektam pieejamos tiesiskās aizsardzības līdzekļus, ģenerālvokāte pauž vērtējumu, ka **tad, kad uzraudzības iestāde uzskata, ka tā nevar sniegt vairāk kā minimālo informāciju**, proti, tikai to, ka ir veiktas visas vajadzīgās pārbaudes, pārbaude tiesā nebūtu iespējama, izņemot, ja tiesa, kam uzticēta uzraudzības iestādes lēmuma pārbaude, var izskatīt visus iemeslus, ar kuriem pamatots šis lēmums, kā arī pārziņa lēmums ierobežot piekļuvi. Šādā gadījumā **minētajai tiesai ir jāiesniedz atbilstošā informācija.**

Visbeidzot – ģenerālvokāte Medina uzskata, ka direktīvas 17. pants, kurā reglamentēta tiesību netieša īstenošana ar uzraudzības iestādes starpniecību, ir saderīgs ar pamattiesībām uz personas datu aizsardzību un tiesībām uz efektīvu tiesību aizsardzību, kas nostiprinātas Eiropas Savienības Pamattiesību hartā, ciktāl i) uzraudzības iestāde atkarībā no apstākļiem var **norādīt vairāk informācijas nekā tikai to, ka ir veiktas visas nepieciešamās pārbaudes**, un ii) datu subjektam ir iespēja lūgt **tiesai pārbaudīt uzraudzības iestādes veiktās darbības un veikto novērtējumu** par šo datu subjektu, ņemot vērā pārziņa pienākumus.

PIEZĪME. Ģenerālvokāta secinājumi Tiesai nav saistoši. Ģenerālvokāta uzdevums ir, rīkojoties pilnīgi neatkarīgi, piedāvāt Tiesai juridisku risinājumu viņam nodotajā lietā. Tiesas tiesnešu apspriedes par šo lietu sāksies tikai tagad, un spriedums tiks pasludināts vēlāk.

PIEZĪME. Ar lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu dalībvalstu tiesas lietas iztiesāšanas gaitā var uzdot Tiesai jautājumus par Savienības tiesību interpretāciju vai Savienības akta spēkā esamību. Pašu pamatlietu Tiesa neiztiesā, taču valsts tiesai tā ir jāatrisina atbilstīgi Tiesas nolēmumam. Šis nolēmums ir vienlīdz saistošs arī citām dalībvalstu tiesām, ja tām jāatrisina līdzīga problēma.

Neoficiāls dokuments plašsaziņas līdzekļu vajadzībām, kas Tiesai nav saistošs.

Pilns secinājumu [teksts](#) tiek publicēts CURIA tīmekļvietnē to sniegšanas dienā.

Kontaktpersona presei: Marta Ošleja ☎ (+352) 4303 6005.

Palieciet ar mums!

